



**INŠTITUT ZA GEOGRAFIJO**

INSTITUTE OF GEOGRAPHY

61000 Ljubljana, Trg francoske revolucije 7, Slovenija, p.p. 466,

tel.: + 386 (0)61 213-458, 213-541

fax: + 386 (0)61 213-458

e-mail: [zuigu@uni-lj.si](mailto:zuigu@uni-lj.si)

**Predlog**  
**kataloga - seznama posegov v okolje**  
**(v gozd),**  
**ki zahtevajo izdelavo Presoje vplivov na okolje**

v okviru projekta

**Snovanje modelov za presoje vplivov na okolje**  
**(CRP gozd)**

Metka Špes  
Igor Šebenik  
Barbara Lampič

Ljubljana, februar 1997

## Namen prispevka

Namen tega prispevka projekta Snovanje modelov za presoje vplivov na okolje je **podati predlog kataloga - seznama posegov v okolje, ki jih je potrebno presojati glede vplivov na gozd**. Gozd smo opredelili po definiciji v Zakonu o gozdovih (2 člen).

## Pravni okvir seznama posegov v okolje

Vplivi na okolje se po Zakonu o varstvu okolja - ZVO (UL RS 32/93 - 55. člen, 2. odstavek) presojajo pri cit " tistih nameranih posegih, za katere je predpisano dovoljenje in ki bi lahko občutneje vplivali na okolje, gre pa za posege (skrajšano) s področja izkoriščanja naravnih dobrin (tudi gozd) in sprememb ali novosti pri objektih, napravah, tehnologiji in izdelkih." Vlada Republike Slovenije glede na velikost in naravo posega predpiše vrste posegov v okolje (57. člen ZVO - 1. odstavek) cit.:

1. "vrste posegov v okolje za katere je presoja vplivov na okolje vedno obvezna (obvezna presoja)
2. vrste posegov ter pogoje in merila, ki morajo biti izpolnjeni, da je presoja vplivov na okolje obvezna tudi zanje (pogojna presoja)
3. vrste posegov, pri katerih za presojo vplivov na okolje zadošča poročilo, ki vsebuje samo posamezne posebne analize oziroma delne elaborate (delna presoja)".

Po Zakonu o gozdovih - ZG (UL RS 30/93) sta cit. "poseg v gozd oziroma gozdni prostor poleg posegov, določenih s predpisi o urejanju prostora, tudi krčitev gozdov ter izkoriščanje, ki ima za posledico spremembo gozda v pašnik porasel z gozdnim drevjem, ali v oboro za rejo divjadi. Priprava vlak za spravilo lesa ni poseg v gozd po tem zakonu, če je tako opredeljeno v gozdnogojitvenem načrtu".

## Predlog seznama posegov, ki zahtevajo izdelavo Presoje vplivov na okolje

Glavni vir pri izdelavi predloga seznama posegov, ki zahtevajo izdelavo presoje vplivov na okolje (na gozd v krajini) je Uredba o vrstah posegov v okolje, za katere je obvezna presoja vplivov na okolje (UL RS 66/96), ki določa vrste posegov v okolje, za katere je potrebna presoja vplivov na okolje. Upoštevali pa smo še listi posegov, za katere je v Nemčiji in Evropski zvezi nujna izdelava presoje vplivov na okolje, delno pa smo seznam oblikovali tudi po lastni presoji.

Ločili smo posege z **neposrednimi in posrednimi** vplivi na gozd. Pri slednjih smo iz uredbe vlade upoštevali le posege, kjer se v obrazložitvi uredbe navaja nujnost usklajenosti z Zakonom o gozdovih, Uredbo o emisiji v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja in Zakonom o vodah - področje urejanja plazišč.

Za izdelavo komentarja - strokovne razlage seznama kataloga za posege s pretežno posrednimi vplivi po posameznih dejavnostih (točka I.) na področju energetike in izkoriščanja rudnin in kamnin, proizvodnje kemikalij in izdelkov s kemičnimi postopki, drugih proizvodnih dejavnosti ter na področju odlaganja in čiščenja je potrebno vključiti strokovnjake pristojnih področij (npr. kemijske tehnologe). Običajno je pri takih primerih presoja vplivov na okolje preučitev tehnologije še posebej poudarjena, zato so v izdelavo naloge prav gotovo vključeni primerni tehnološki strokovnjaki. Predvidevamo, da bodo strokovnjaki za ocenjevanje vplivov na gozd, kot enega od mnogih segmentov take študije, prav gotovo imeli možnost sodelovanja s tehnološkim delom projektne ekipe.

Vse posege s pretežno posrednimi vplivi iz točke I., ki jih je precej, smo poskušali rangirati še z vidika agresivnosti oz. vrste posegov in obsega posledic na gozd (točka II.). Ker pa obseg vplivov ni odvisen le od vrste posega ampak tudi od njegovega obsega, dimenzije, je tako rangiranje lahko zavedljivo. Posege s pretežno posrednimi vplivi smo označili s črkami **N (bolj neposreden vpliv posega)**, **V (večji posredni vpliv posega, npr. dogotrajne emisije v zrak)** in **M (manjši posredni vpliv, potencialni vpliv posega)**.

Bolj neposreden vpliv (N) imajo tisti posegi, ki predvsem zaradi svoje lokacije v gozdu oziroma na gozdnem robu vplivajo na gozdni prostor.

Večji posreden vpliv (V) imajo tisti posegi, ki zaradi večjih in dolgotrajnih emisij v zrak, vode ali tla (torej preko medija) puščajo na gozdu negativne ekološke posledice.

Manjši posreden vpliv ali potencialen vpliv (M) imajo tisti posegi, ki zaradi manjših emisij v zrak, vode ali tla negativno vplivajo tudi na gozd oziroma tak negativen vpliv lahko pričakujemo ob določenih okoliščinah (npr. izlitje določenih strupenih snovi pri skladiščenju).

Posege s pretežno posrednimi vplivi smo razvrstili tudi po vplivih na posamezne sestavine okolja (točka III.) -na relief, zrak, vode in tla.

Posegi so razvrščeni po prevladujočem vplivu na posamezno sestavino (npr. zrak), v oklepaju pa so navedene še tiste sestavine, na katere vpliv je zgolj sekundarnega pomena.

Če pa se vplivi posegov odražajo predvsem na samem gozdu, jih v ta seznam sploh nismo uvrstili. (To so v večini primerov vplivi posegov, ki smo jih pod točko II. uvrstili med bolj neposredne vplive (V).)

## **A. Posegi s pretežno neposrednimi vplivi (spremembe rabe zemljišč, funkcije gozda in poseki)**

1. Sprememba rabe zemljišč iz gozda v kakršnokoli drugo rabo
2. Sprememba funkcije gozda
3. Presoja vplivov na gozd je potrebna za vsak poseg, kjer se predvideva posek nad 5 ha
4. Poseki manjših površin gozda, če gre za več manjših strnjenih gozdnih površin z velikim gozdnim robom ali značilnim krajinskim vzorcem

### *Obrazložitev*

1. Sprememba rabe zemljišč je bolj ali manj trajen poseg. Med neposredne vplive na gozd štejemo, kadar se sprememba rabe zemljišč nanaša na spremembo iz gozda v kakršnokoli drugo rabo (kmetijsko: pašnik, njive,..., oboro za vzrejo živali prosto živečih vrst s površino večjo od 5 ha, zazidava oz. urbana raba: stanovanjska, industrijska, transport - razen gozdnih cest, če že niso del gozda po 2. odstavku 2. člena Zakona o gozdovih, itd.). Med neposredne vplive štejemo spremembe, ki se nanašajo neposredno na površino, na gozd, ki ga presojujemo. Posredne vplive, ki nastanejo ob spremembi rabe zemljišča obravnavamo v točki B. Predlagamo, da se presoja spremembe rabe zemljišča izvede neglede na obseg posega.
2. Spremembo funkcije gozda v prejšnji točki nismo obravnavali, saj gozd v osnovi kljub spremenjeni dejavnosti ostane. Sprememba funkcije gozda (po Zakonu o gozdovih - UL RS 30/93 - so v grobem to ekološke, socialne in proizvodne funkcije; Zakon o gozdovih jih v 3. členu, 6. odstavku še podrobneje razčlejuje) pa zadeva gozd neposredno, vendar praviloma ne uničuje kot sprememba rabe tal. S spremembo funkcije gozda pa vendarle lahko pride do občutnih sprememb stanja gozda.
3. Poseki so bodisi del gospodarjenja z gozdom ali pa nuja pri spremembah rabe zemljišča. Uredba o vrstah posegov v okolje, za katere je obvezna presoja vplivov na okolje in o presoji vplivov na okolje v drugih primerih Vlada Republike Slovenije predvideva obvezno presojanje vplivov na okolje načrtov, ki predvidevajo posek gozda nad 5 ha.
4. Če gre za poseke manjše od 5 ha menimo, da je presojanje potrebno v primerih, ko gre za več manjših strnjenih gozdnih površin z velikim gozdnim robom ali značilnim krajinskim vzorcem. Tudi manjši poseki lahko bistveno spremenijo podobo in procese v pokrajini. Manjše gozdne površine, predvsem na pretežno negozdnih območjih, predstavljajo pomemben sestavni del pokrajine in je za njih nesmiselno uveljavljati normativni kriterij obsega poseka za izdelavo presoje vplivov na okolje.

## **B. Posegi s pretežno posrednimi vplivi**

### I. Posegi s pretežno posrednimi vplivi po posameznih dejavnostih

#### *Kmetijstvo in gozdarstvo*

1. Agromelioracije, če gre za zemljišča v izmeri 20 ha in več ter se na površinah, kjer se poseg izvaja, nahaja tudi gozd (npr. omejki,...)
2. Pogozdovanje enovrstnih sestojev (kadar to lahko povzroči negativne ekološke posledice)
3. Krčitev gozda (lahko povzroči negativne posledice (erozija) na okoliškem gozdu)

#### *Vodno gospodarstvo*

1. Vodno zajetje, črpališče vode ali vodovod z zmogljivostjo 100l/s ali več
2. Bistvene, večje spremembe v regulaciji voda. Sprememba vodnega režima lahko povzroči za gozd pomembne spremembe v podtalnici. (npr. Krakovski gozd, Dobravski gozd)
3. Suh ali moker zadrževalnik ali objekt za zadrževanje voda s površino 5 ha ali več oziroma s prostornino 10.000 m<sup>3</sup> ali več

#### *Energetika in izkoriščanje rudnin in kamnin*

1. Pridobivanje in predelava rudnin, ki vsebujejo jedrske surovine
2. Predelava in obogatitev jedrskih surovin ali izdelava jedrskega goriva, jedrski reaktorji v kritični ali podkritični sestavi, raziskovalni reaktorji, jedrske elektrarne in toplarne, objekti za začasno skladiščenje, predelavo in trajno odlaganje jedrskega goriva ali visoko radioaktivnih odpadkov
3. Razvoj ležišča in pridobivanje nafte ali zemeljskega plina
4. Velika kurilna naprava ali tista srednja kurilna naprava, v kateri se uporabljajo za gorivo trdna goriva in težka kurilna olja
5. \*Podzemno (jamsko) pridobivanje energetskih, kovinskih in nekovinskih rudnin in kamnin, pri katerih se pričakuje posedanje površine ali ki na površju zavzemajo površino 10 ha ali več
6. \*Površinsko pridobivanje energetskih, kovinskih in nekovinskih rudnin in kamnin z zmogljivostjo 5.000 t letno ali več ali s površino 1 ha ali več
7. \*Izkop v gramoznici z odprtimi površinami 0,1 ha ali več
8. Akumulacijska hidroelektrarna s prostornino akumulacije 10.000 m<sup>3</sup> ali več ali akumulacijsko, akumulacijsko pretočno ali pretočno hidroelektrarno z močjo 500 kW ali več
9. Cevovod za transport nafte, naftnih derivatov, zemeljskega plina, vodne pare ali tople vode s premerom 300 mm ali več
10. Nadzemni ali podzemni elektroenergetski vod z nazivno napetostjo 110 kV ali več

11. Nadzemno skladišče surove nafte in naftnih derivatov z zmogljivostjo skladiščenja 5.000 t ali več ali nadzemno skladišče utekočinjenega naftnega plina ali zemeljskega plina z zmogljivostjo skladiščenja 50 t ali več
12. Razvoj ležišč in pridobivanje geotermalne energije ali virov termalne vode s površinskimi iztoki odpadne vode s temperaturo 4°C ali več višjo od povprečne letne temperature kraja ležišča ali z vsebnostjo raztopljenih soli 1.000 mg/l ali več
13. Pridobivanje bioloških goriv z letno zmogljivostjo 5.000 t ali več

#### *Promet in zveze*

1. Avtocesta ali hitra cesta
2. \*Glavna cesta I. in II. reda, regionalna cesta I., II. in III. reda ali lokalna cesta, namenjena za promet z motornimi vozili, v dolžini 2.000 m ali več, razen pri premestitvah in razširitvah, kjer se os ceste ne prestavi za več kot 50 m in cesti ni dograjen nov vozni pas
3. Gozdne ceste na območju, ki je s predpisi razglašen za varovalni gozd ali za gozd s posebnim namenom zaradi ekoloških funkcij ali funkcij varovanja naravne ali kulturne dediščine ali varovanja drugih vrednot okolja
4. Hitra železniška proga
5. \*Glavna železniška proga I. in II. reda ali regionalna železniška proga v dolžini 2.000 m ali več, razen pri premestitvah in drugih delih na železniški progi, kjer se os tira spremenjene proge ne prestavi za več kot 100 m in progi ni dograjen nov tir
6. Letališče, letališka steza ali objekt za vzdrževanje letal ali helikoptersko vzletišče
7. Nepremični oddajni sistem za brezžično komunikacijo, radijski ali televizijski oddajnik ali druga naprava, ki obremenjuje okolje z elektromagnetnim sevanjem z oddajno močjo 1,5 kW ali več
8. Radar ali druga naprava, ki obremenjuje okolje z impulznim oddajanjem elektromagnetnega sevanja z oddajno močjo v impulzu 50 kW ali več

#### *Proizvodnja kemikalij in izdelkov s kemičnimi postopki*

1. Proizvodnja učinkovin za rastlinska zaščitna sredstva ali sredstva za zatiranje rastlinskih škodljivcev (biocidi) ter končnih fitofarmaceutskih izdelkov z zmogljivostjo 30 t letno ali več
2. Proizvodnja farmacevtskih izdelkov, elastomerov ali peroksidov z zmogljivostjo 30 t letno ali več
3. Proizvodnja lepil, barv, lakov ali premazov z zmogljivostjo 30 t letno ali več
4. Proizvodnja svinčenih akumulatorjev z zmogljivostjo 1.000 celic letno ali več
5. Proizvodnja gnojil z zmogljivostjo 1.000 t letno ali več
6. Industrijska proizvodnja snovi s kemičnimi postopki v napravi, ki je tehnološkem procesu povezana vsaj še z eno tovrstno napravo

### *Druge proizvodne in druge dejavnosti*

1. Proizvodnja surovega železa ali surovega jekla z zmogljivostjo 5.000 t letno ali več
2. Proizvodnja barvastih kovin zlitin z zmogljivostjo 1.000 t letno ali več
3. Livarna za ulivanje kovin z zmogljivostjo 2.000 t letno ali več
4. Livarna za ulivanje nekovin z zmogljivostjo 2.000 t letno ali več
5. Površinska obdelava kovin s porabo 200 t materiala za premaz letno ali več
6. Proizvodnja lesovine ali celuloze s sulfatnim postopkom
7. Proizvodnja lesovine ali celuloze brez sulfatnega postopka z zmogljivostjo 1.000 t letno ali več
8. Proizvodnja papirja, lepenke ali kartona z zmogljivostjo 2.000 t letno ali več
9. Proizvodnja ivernih, vlaknenih ali furniranih plošč z zmogljivostjo 2.000 t letno ali več
10. Objekt ali naprava za proizvodnjo opeke z zmogljivostjo 3.000 t letno ali več
11. Proizvodnja cementa, apna, krede ali toplotnega izolacijskega materiala z zmogljivostjo 3.000 t letno ali več
12. Proizvodnja stekla ali steklenih vlaken z zmogljivostjo 2.000 t letno ali več
13. Uplinjanje ali utekočinjanje 5 t premoga ali bitumiziranega skrilavca dnevno ali več
14. Suha destilacija 5 t premoga dnevno ali več
15. Proizvodnja materialov, ki vsebujejo azbest, razen azbestnih tornih oblog, z 1 t vložnega materiala letno ali več
16. Proizvodnja azbestnih tornih oblog z zmogljivostjo 5 t končnega izdelka letno ali več
17. Pranje, razmaščevanje in beljenje volne z obratovalno površino 1.000 m<sup>2</sup> ali več ali 10.000 m<sup>3</sup> prostornine ali več ali z 1 MW instalirane toplotne moči ali več
18. Kemična obdelava ali barvanje tekstilnih vlaken z obratovalno površino 1.000 m<sup>2</sup> ali več ali 10.000 m<sup>3</sup> prostornine ali več ali z 1 MW instalirane toplotne moči ali več
19. Taljenje, izluževanje ali drugačna predelava ter sintranje rud
20. Izdelava koksa
21. Plinarna ali pridobivanje in predelava naftnih derivatov, razen proizvodnje zgolj mazivnih olj
22. Proizvodnja, predelava ali ponovno pridobivanje eksploziva in streliva
23. Poligon za uničevanje neeksplozivnih ubojnih sredstev
24. Biotehnoška proizvodnja snovi v reaktorjih z genetsko manipuliranimi mikroorganizmi
25. Usnjarna
26. Nakupovalni center s površino 5.000 m<sup>2</sup> ali več

### *Odlaganje in čiščenje*

1. Začasno skladiščenje, predelava, sežiganje ali končno odlaganje nizko ali srednje radioaktivnih odpadkov, vključno z odlagališči z rudarsko ali industrijsko jalovino pri pridobivanju jedrskih surovin
2. Obdelava in sežiganje nevarnih odpadkov in končno odlaganje preostankov obdelave nevarnih odpadkov
3. \*Najmanj 12-mesečno skladiščenje nevarnih odpadkov v količini 50 t ali več
4. \*Sortiranje ali predelava nevarnih ali posebnih odpadkov ali obdelava posebnih odpadkov z zmogljivostjo 100 t letno ali več

5. \*Odprto odlagališče rudarske ali industrijske jalovine, nastale pri predelavi naravnih surovin, razen uranove rude, odlagališče pepela, žindre ali drugih žgalnih ostankov iz industrijskih obratov s skupno površino 1 ha ali več ali s skupno nasipno prostornino odpadkov 10.000 m<sup>3</sup> ali več
6. \*Sežiganje komunalnih odpadkov z zmogljivostjo 1.000 t ali več
7. Predelava ali sortiranje komunalnih odpadkov z zmogljivostjo 1.000 t letno ali več
8. Končno odlaganje komunalnih odpadkov s prostornino 20.000 m<sup>3</sup> ali več
9. Odlaganje zemeljskega materiala s prostornino 100.000 m<sup>3</sup> ali več
10. Kompostiranje bioloških odpadkov z zmogljivostjo 5.000 t letno ali vrč

#### *Turizem, šport in rekreacija*

1. Objekt in naprava za avtomobilistična in motociklistična tekmovanja ali preizkušanja
2. \*Žičnica ali smučarska vlečnica v dolžini 500 m ali več
3. \*50-metrski ali večja smučarska skakalnica ali smučarska proga s spremembami zemljišča v izmeri 2 ha ali več
4. \*Umetno zasneževanje in dosneževanje na površini 2 ha ali več
5. \*Objekt s prenočitvenimi zmogljivostmi zunaj ureditvenih območij strnjениh naselij s 100 ležišči ali več
6. Večja počitniška naselja, hotelska naselja in druge večje naprave za počitniške ali turistične namene
7. Objekt ali prostor za kampiranje s 50 enotami ali več
8. Igrišče za golf z 18 luknjami ali več
9. Strelišče za lovsko, športno ali vojaško orožje nad 7,62 mm

\* presoja vplivov na okolje je pri teh posegih obvezna ne glede na obseg posega, če se posega v okolje na območju narodnega parka ali naravnega rezervata ali na območju, zavarovanem po predpisih o varstvu okolja ali varstvu naravnih virov.



## II. Posegi s pretežno posrednimi vplivi po vrsti posegov in obsegu posledic na gozd

### **N - bolj neposreden vpliv**

(vplivi teh posegov so povezani predvsem z lokacijo v gozdu oziroma na gozdnem robu)

1. Agromelioracije, če gre za zemljišča v izmeri 20 ha in več ter se na površinah, kjer se poseg izvaja, nahaja tudi gozd (npr. omejki,...)
2. Pogozdovanje enovrstnih sestojev (kadar to lahko povzroči negativne ekološke posledice)
3. Vodno zajetje, črpališče vode ali vodovod z zmogljivostjo 100l/s ali več
4. Suh ali moker zadrževalnik ali objekt za zadrževanje voda s površino 5 ha ali več oziroma s prostornino 10.000 m<sup>3</sup> ali več
5. Razvoj ležišča in pridobivanje nafte ali zemeljskega plina
6. Podzemno (jamsko) pridobivanje energetskih, kovinskih in nekovinskih rudnin in kamnin, pri katerih se pričakuje posedanje površine ali ki na površju zavzemajo površino 10 ha ali več
7. Površinsko pridobivanje energetskih, kovinskih in nekovinskih rudnin in kamnin z zmogljivostjo 5.000 t letno ali več ali s površino 1 ha ali več
8. Izkop v gramoznici z odprtimi površinami 0,1 ha ali več
9. Akumulacijska hidroelektrarna s prostornino akumulacije 10.000 m<sup>3</sup> ali več ali akumulacijsko, akumulacijsko pretočno ali pretočno hidroelektrarno z močjo 500 kW ali več
10. Cevovod za transport nafte, naftnih derivatov, zemeljskega plina, vodne pare ali tople vode s premerom 300 mm ali več
11. Nadzemni ali podzemni elektroenergetski vod z nazivno napetostjo 110 kV ali več
12. Avtocesta ali hitra cesta
13. Glavna cesta I. in II. reda, regionalna cesta I., II. in III. reda ali lokalna cesta, namenjena za promet z motornimi vozili, v dolžini 2.000 m ali več, razen pri premestitvah in razširitvah, kjer se os ceste ne prestavi za več kot 50 m in cesti ni dograjen nov vozni pas
14. Gozdne ceste na območju, ki je s predpisi razglašen za varovalni gozd ali za gozd s posebnim namenom zaradi ekoloških funkcij ali funkcij varovanja naravne ali kulturne dediščine ali varovanja drugih vrednot okolja
15. Hitra železniška proga
16. Glavna železniška proga I. in II. reda ali regionalna železniška proga v dolžini 2.000 m ali več, razen pri premestitvah in drugih delih na železniški progi, kjer se os tira spremenjene proge ne prestavi za več kot 100 m in progi ni dograjen nov tir
17. Letališče, letališka steza ali objekt za vzdrževanje letal ali helikoptersko vzletišče
18. Nepremični oddajni sistem za brezžično komunikacijo, radijski ali televizijski oddajnik ali druga naprava, ki obremenjuje okolje z elektromagnetnim sevanjem z oddajno močjo 1,5 kW ali več
19. Radar ali druga naprava, ki obremenjuje okolje z impulznim oddajanjem elektromagnetnega sevanja z oddajno močjo v impulzu 50 kW ali več
20. Nakupovalni center s površino 5.000 m<sup>2</sup> ali več
21. Odlaganje zemeljskega materiala s prostornino 100.000 m<sup>3</sup> ali več
22. Objekt in naprava za avtomobilistična in motociklistična tekmovanja ali preizkušanja
23. Žičnica ali smučarska vlečnica v dolžini 500 m ali več

24. 50-metrška ali večja smučarska skakalnica ali smučarska proga s spremembami zemljišča v izmeri 2 ha ali več
25. Objekt s prenočitvenimi zmogljivostmi zunaj ureditvenih območij strnjenih naselij s 100 ležišči ali več
26. Večja počitniška naselja, hotelska naselja in druge večje naprave za počitniške ali turistične namene
27. Objekt ali prostor za kampiranje s 50 enotami ali več
28. Igrišče za golf z 18 luknjami ali več
29. Strelišče za lovsko, športno ali vojaško orožje nad 7,62 mm

## V - večji posredni vplivi

1. Bistvene, večje spremembe v regulaciji voda. Sprememba vodnega režima lahko povzroči za gozd pomembne spremembe v podtalnici. (npr. Krakovski gozd, Dobravski gozd)
2. Velika kurilna naprava ali tista srednja kurilna naprava, v kateri se uporabljajo za gorivo trdna goriva in težka kurilna olja
3. Proizvodnja učinkovin za rastlinska zaščitna sredstva ali sredstva za zatiranje rastlinskih škodljivcev (biocidi) ter končnih fitofarmaceutskih izdelkov z zmogljivostjo 30 t letno ali več
4. Proizvodnja farmacevtskih izdelkov, elastomerov ali peroksidov z zmogljivostjo 30 t letno ali več
5. Proizvodnja lepil, barv, lakov ali premazov z zmogljivostjo 30 t letno ali več
6. Proizvodnja svinčenih akumulatorjev z zmogljivostjo 1.000 celic letno ali več
7. Proizvodnja gnojil z zmogljivostjo 1.000 t letno ali več
8. Industrijska proizvodnja snovi s kemičnimi postopki v napravi, ki je tehnološkem procesu povezana vsaj še z eno tovrstno napravo
9. Proizvodnja surovega železa ali surovega jekla z zmogljivostjo 5.000 t letno ali več
10. Proizvodnja barvastih kovin zlitin z zmogljivostjo 1.000 t letno ali več
11. Livarna za ulivanje kovin z zmogljivostjo 2.000 t letno ali več
12. Livarna za ulivanje nekovin z zmogljivostjo 2.000 t letno ali več
13. Površinska obdelava kovin s porabo 200 t materiala za premaz letno ali več
14. Proizvodnja lesovine ali celuloze brez sulfatnega postopka z zmogljivostjo 1.000 t letno ali več
15. Proizvodnja ivernih, vlaknenih ali furniranih plošč z zmogljivostjo 2.000 t letno ali več
16. Objekt ali naprava za proizvodnjo opeke z zmogljivostjo 3.000 t letno ali več
17. Proizvodnja cementa, apna, krede ali toplotnega izolacijskega materiala z zmogljivostjo 3.000 t letno ali več
18. Proizvodnja stekla ali steklenih vlaken z zmogljivostjo 2.000 t letno ali več
19. Uplinjanje ali utekočinjanje 5 t premoga ali bitumiziranega skrilavca dnevno ali več
20. Suha destilacija 5 t premoga dnevno ali več
21. Pranje, razmaščevanje in beljenje volne z obratovalno površino 1.000 m<sup>2</sup> ali več ali 10.000 m<sup>3</sup> prostornine ali več ali z 1 MW instalirane toplotne moči ali več
22. Kemična obdelava ali barvanje tekstilnih vlaken z obratovalno površino 1.000 m<sup>2</sup> ali več ali 10.000 m<sup>3</sup> prostornine ali več ali z 1 MW instalirane toplotne moči ali več

23. Taljenje, izluževanje ali drugačna predelava ter sintranje rud
24. Izdelava koksa
25. Plinarna ali pridobivanje in predelava naftnih derivatov, razen proizvodnje zgolj mazivnih olj
26. Usnjarna
27. Umetno zasneževanje in dosneževanje na površini 2 ha ali več

### **M - manjši posredni vplivi, potencialni vplivi**

1. Krčitev gozda (lahko povzroči negativne posledice (erozija) na okoliškem gozdu)
2. Pridobivanje in predelava rudnin, ki vsebujejo jedrske surovine
3. Predelava in obogatitev jedrskih surovin ali izdelava jedrskega goriva, jedrski reaktorji v kritični ali podkritični sestavi, raziskovalni reaktorji, jedrske elektrarne in toplarne, objekti za začasno skladiščenje, predelavo in trajno odlaganje jedrskega goriva ali visoko radioaktivnih odpadkov
4. Nadzemno skladišče surove nafte in naftnih derivatov z zmogljivostjo skladiščenja 5.000 t ali več ali nadzemno skladišče utekočinjenega naftnega plina ali zemeljskega plina z zmogljivostjo skladiščenja 50 t ali več
5. Razvoj ležišč in pridobivanje geotermalne energije ali virov termalne vode s površinskimi iztoki odpadne vode s temperaturo 4°C ali več višjo od povprečne letne temperature kraja ležišča ali z vsebnostjo raztopljenih soli 1.000 mg/l ali več
6. Pridobivanje bioloških goriv z letno zmogljivostjo 5.000 t ali več
7. Proizvodnja lesovine ali celuloze s sulfatnim postopkom
8. Proizvodnja papirja, lepenke ali kartona z zmogljivostjo 2.000 t letno ali več
9. Proizvodnja materialov, ki vsebujejo azbest, razen azbestnih tornih oblog, z 1 t vložnega materiala letno ali več
10. Proizvodnja azbestnih tornih oblog z zmogljivostjo 5 t končnega izdelka letno ali več
11. Proizvodnja, predelava ali ponovno pridobivanje eksploziva in streliva
12. Poligon za uničevanje neeksploziranih ubojnih sredstev
13. Biotehnološka proizvodnja snovi v reaktorjih z genetsko manipuliranimi mikroorganizmi
14. Začasno skladiščenje, predelava, sežiganje ali končno odlaganje nizko ali srednje radioaktivnih odpadkov, vključno z odlagališči z rudarsko ali industrijsko jalovino pri pridobivanju jedrskih surovin
15. Obdelava in sežiganje nevarnih odpadkov in končno odlaganje preostankov obdelave nevarnih odpadkov
16. Najmanj 12-mesečno skladiščenje nevarnih odpadkov v količini 50 t ali več
17. Sortiranje ali predelava nevarnih ali posebnih odpadkov ali obdelava posebnih odpadkov z zmogljivostjo 100 t letno ali več
18. Odprto odlagališče rudarske ali industrijske jalovine, nastale pri predelavi naravnih surovin, razen uranove rude, odlagališče pepela, žlindre ali drugih žgalnih ostankov iz industrijskih obratov s skupno površino 1 ha ali več ali s skupno nasipno prostornino odpadkov 10.000 m<sup>3</sup> ali več
19. Sežiganje komunalnih odpadkov z zmogljivostjo 1.000 t ali več

20. Predelava ali sortiranje komunalnih odpadkov z zmogljivostjo 1.000 t letno ali več
21. Končno odlaganje komunalnih odpadkov s prostornino 20.000 m<sup>3</sup> ali več
22. Kompostiranje bioloških odpadkov z zmogljivostjo 5.000 t letno ali vrč

### III. Posegi s pretežno posrednimi vplivi na posamezne sestavine okolja

#### **1. Na relief**

1. Podzemno (jamsko) pridobivanje energetskih, kovinskih in nekovinskih rudnin in kamnin, pri katerih se pričakuje posedanje površine ali ki na površju zavzemajo površino 10 ha ali več
2. Površinsko pridobivanje energetskih, kovinskih in nekovinskih rudnin in kamnin z zmogljivostjo 5.000 t letno ali več ali s površino 1 ha ali več
3. Izkop v gramoznici z odprtimi površinami 0,1 ha ali več
4. Cevovod za transport nafte, naftnih derivatov, zemeljskega plina, vodne pare ali tople vode s premerom 300 mm ali več
5. Avtocesta ali hitra cesta (*zrak, vode*)
6. Glavna cesta I. in II. reda, regionalna cesta I., II. in III. reda ali lokalna cesta, namenjena za promet z motornimi vozili, v dolžini 2.000 m ali več, razen pri premestitvah in razširitvah, kjer se os ceste ne prestavi za več kot 50 m in cesti ni dograjen nov vozni pas (*zrak, vode*)
7. Gozdne ceste na območju, ki je s predpisi razglašen za varovalni gozd ali za gozd s posebnim namenom zaradi ekoloških funkcij ali funkcij varovanja naravne ali kulturne dediščine ali varovanja drugih vrednot okolja
8. Hitra železniška proga (*vode*)
9. Glavna železniška proga I. in II. reda ali regionalna železniška proga v dolžini 2.000 m ali več, razen pri premestitvah in drugih delih na železniški progi, kjer se os tira spremenjene proge ne prestavi za več kot 100 m in progi ni dograjen nov tir (*vode*)
10. Odlaganje zemeljskega materiala s prostornino 100.000 m<sup>3</sup> ali več
11. Objekt in naprava za avtomobilistična in motociklistična tekmovanja ali preizkušanja (*vode, zrak*)
12. Žičnica ali smučarska vlečnica v dolžini 500 m ali več
13. 50-metrška ali večja smučarska skakalnica ali smučarska proga s spremembami zemljišča v izmeri 2 ha ali več

#### **2. Na zrak**

1. Pridobivanje in predelava rudnin, ki vsebujejo jedrske surovine (*vode*)
2. Predelava in obogatitev jedrskih surovin ali izdelava jedrskega goriva, jedrski reaktorji v kritični ali podkritični sestavi, raziskovalni reaktorji, jedrske elektrarne in toplarne, objekti za začasno skladiščenje, predelavo in trajno odlaganje jedrskega goriva ali visoko radioaktivnih odpadkov (*vode*)
3. Razvoj ležišča in pridobivanje nafte ali zemeljskega plina (*vode*)
4. Velika kurilna naprava ali tista srednja kurilna naprava, v kateri se uporabljajo za gorivo trdna goriva in težka kurilna olja
5. Pridobivanje bioloških goriv z letno zmogljivostjo 5.000 t ali več

6. Nepremični oddajni sistem za brezžično komunikacijo, radijski ali televizijski oddajnik ali druga naprava, ki obremenjuje okolje z elektromagnetnim sevanjem z oddajno močjo 1,5 kW ali več
7. Radar ali druga naprava, ki obremenjuje okolje z impulznim oddajanjem elektromagnetnega sevanja z oddajno močjo v impulzu 50 kW ali več
8. Proizvodnja gnojil z zmogljivostjo 1.000 t letno ali več (*vode*)
9. Proizvodnja surovega železa ali surovega jekla z zmogljivostjo 5.000 t letno ali več
10. Proizvodnja barvastih kovin z zlitin z zmogljivostjo 1.000 t letno ali več
11. Livarna za ulivanje kovin z zmogljivostjo 2.000 t letno ali več
12. Livarna za ulivanje nekovin z zmogljivostjo 2.000 t letno ali več
13. Proizvodnja ivernih, vlaknenih ali furniranih plošč z zmogljivostjo 2.000 t letno ali več (*vode*)
14. Objekt ali naprava za proizvodnjo opeke z zmogljivostjo 3.000 t letno ali več (*tla*)
15. Proizvodnja cementa, apna, krede ali toplotnega izolacijskega materiala z zmogljivostjo 3.000 t letno ali več (*vode*)
16. Proizvodnja stekla ali steklenih vlaken z zmogljivostjo 2.000 t letno ali več (*vode*)
17. Uplinjanje ali utekočinjanje 5 t premoga ali bitumiziranega skrilavca dnevno ali več (*vode*)
18. Suha destilacija 5 t premoga dnevno ali več (*vode*)
19. Proizvodnja materialov, ki vsebujejo azbest, razen azbestnih tornih oblog, z 1 t vložnega materiala letno ali več
20. Proizvodnja azbestnih tornih oblog z zmogljivostjo 5 t končnega izdelka letno ali več
21. Izdelava koksa (*vode*)
22. Plinarna ali pridobivanje in predelava naftnih derivatov, razen proizvodnje zgolj mazivnih olj
23. Začasno skladiščenje, predelava, sežiganje ali končno odlaganje nizko ali srednje radioaktivnih odpadkov, vključno z odlagališči z rudarsko ali industrijsko jalovino pri pridobivanju jedrskih surovin (*vode, relief*)
24. Obdelava in sežiganje nevarnih odpadkov in končno odlaganje preostankov obdelave nevarnih odpadkov (*vode*)
25. Sortiranje ali predelava nevarnih ali posebnih odpadkov ali obdelava posebnih odpadkov z zmogljivostjo 100 t letno ali več
26. Sežiganje komunalnih odpadkov z zmogljivostjo 1.000 t ali več
27. Kompostiranje bioloških odpadkov z zmogljivostjo 5.000 t letno ali vrč

### 3. Na vode

1. Agromelioracije, če gre za zemljišča v izmeri 20 ha in več ter se na površinah, kjer se poseg izvaja, nahaja tudi gozd (npr. omejki,...)
2. Vodno zajetje, črpališče vode ali vodovod z zmogljivostjo 100l/s ali več
3. Bistvene, večje spremembe v regulaciji voda. Sprememba vodnega režima lahko povzroči za gozd pomembne spremembe v podtalnici. (npr. Krakovski gozd, Dobravski gozd)
4. Suh ali moker zadrževalnik ali objekt za zadrževanje voda s površino 5 ha ali več oziroma s prostornino 10.000 m<sup>3</sup> ali več
5. Akumulacijska hidroelektrarna s prostornino akumulacije 10.000 m<sup>3</sup> ali več ali akumulacijsko, akumulacijsko pretočno ali pretočno hidroelektrarno z močjo 500 kW ali več

6. Nadzemno skladišče surove nafte in naftnih derivatov z zmogljivostjo skladiščenja 5.000 t ali več ali nadzemno skladišče utekočinjenega naftnega plina ali zemeljskega plina z zmogljivostjo skladiščenja 50 t ali več (*tla*)
7. Razvoj ležišč in pridobivanje geotermalne energije ali virov termalne vode s površinskimi iztoki odpadne vode s temperaturo 4°C ali več višjo od povprečne letne temperature kraja ležišča ali z vsebnostjo raztopljenih soli 1.000 mg/l ali več
8. Proizvodnja učinkovin za rastlinska zaščitna sredstva ali sredstva za zatiranje rastlinskih škodljivcev (biocidi) ter končnih fitofarmaceutskih izdelkov z zmogljivostjo 30 t letno ali več (*zrak, tla*)
9. Proizvodnja farmacevtskih izdelkov, elastomerov ali peroksidov z zmogljivostjo 30 t letno ali več
10. Proizvodnja lepil, barv, lakov ali premazov z zmogljivostjo 30 t letno ali več (*zrak*)
11. Proizvodnja svinčenih akumulatorjev z zmogljivostjo 1.000 celic letno ali več (*zrak*)
12. Industrijska proizvodnja snovi s kemičnimi postopki v napravi, ki je tehnološkem procesu povezana vsaj še z eno tovrstno napravo (*zrak*)
13. Površinska obdelava kovin s porabo 200 t materiala za premaz letno ali več
14. Proizvodnja lesovine ali celuloze s sulfatnim postopkom
15. Proizvodnja lesovine ali celuloze brez sulfatnega postopka z zmogljivostjo 1.000 t letno ali več
16. Proizvodnja papirja, lepenke ali kartona z zmogljivostjo 2.000 t letno ali več
17. Pranje, razmaščevanje in beljenje volne z obratovalno površino 1.000 m<sup>2</sup> ali več ali 10.000 m<sup>3</sup> prostornine ali več ali z 1 MW instalirane toplotne moči ali več
18. Kemična obdelava ali barvanje tekstilnih vlaken z obratovalno površino 1.000 m<sup>2</sup> ali več ali 10.000 m<sup>3</sup> prostornine ali več ali z 1 MW instalirane toplotne moči ali več
19. Taljenje, izluževanje ali drugačna predelava ter sintranje rud
20. Usnjarna (*zrak*)
21. Najmanj 12-mesečno skladiščenje nevarnih odpadkov v količini 50 t ali več
22. Predelava ali sortiranje komunalnih odpadkov z zmogljivostjo 1.000 t letno ali več
23. Končno odlaganje komunalnih odpadkov s prostornino 20.000 m<sup>3</sup> ali več (*relief*)
24. Umetno zasneževanje in dosneževanje na površini 2 ha ali več
25. Objekt s prenočitvenimi zmogljivostmi zunaj ureditvenih območij strnjjenih naselij s 100 ležišči ali več
26. Večja počitniška naselja, hotelska naselja in druge večje naprave za počitniške ali turistične namene (*zrak*)
27. Objekt ali prostor za kampiranje s 50 enotami ali več

#### 4. Na tla

1. Krčitev gozda (lahko povzroči negativne posledice (erozija) na okoliškem gozdu)

## **Viri:**

- Lista posegov v Nemčiji, za katere je nujna izdelava PVO, interno gradivo na Inštitutu za gozdarstvo, 2 s.
- Lista posegov v Evropski uniji, za katere je nujna izdelava PVO, interno gradivo na Inštitutu za gozdarstvo, 4 s.
- Gesetz über die Umweltverträglichkeitsprüfung (VPG), Rechts und Verwaltungsvorschriften des Bundes 7500, str. 10-13.
- EG -Richtlinie 85/337 über die UVP, EG und Internationales Recht 9405, str. 9 -13.
- Environmental Assessment Sourcebook, Volume I, The World Bank Technical Paper Number 139, Washington, 1991, s. 217.
- Environmental Assessment Sourcebook, Volume II, The World Bank Technical Paper Number 140, Washington, 1991, s. 269.
- Environmental Assessment Sourcebook, Volume III, The World Bank Technical Paper Number 154, Washington, 1991, s. 223.
- Navodilo o metodologiji za izdelavo poročila o vplivih na okolje, UL RS 70/96
- Uredba o vrstah posegov v okolje, za katere je obvezna presoja vplivov na okolje, UL RS 66/96
- Zakon o gozdovih, UL RS 30/93.
- Zakon o varstvu okolja, UL RS 32/93.